

Handläggare
Susanna Nytell
Telefon: 0850815029

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2020-04-23

Nya riktlinjer för familjerätt

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2020/20

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Ärendet förklaras omedelbart justerat

Sammanfattning

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har fått ett förslag till nya riktlinjer för familjerätten i Stockholms stad på remiss från kommunstyrelsen. De nya riktlinjerna har tagits fram eftersom ny lagstiftning samt nya föreskrifter, allmänna råd och vägledningar har trätt i kraft inom det familjerättsliga området. De förslagna riktlinjerna ska ersätta tre olika riktlinjer som nu gäller inom staden.

Familjerätten vid Skarpnäcks stadsdelsförvaltning bedrivs i samverkan med stadsdelsförvaltningen i Enskede-Årsta-Vantör och förvaltningen har därför tagit del av deras remissvar. Förvaltningen instämmer i Enskede-Årsta-Vantörs synpunkter, att de nya riktlinjerna är välskrivna, skapar tydlighet och det är positivt att det är sammanställt i ett dokument. Vissa ändringar som föreslås i riktlinjerna kan komma att innebära en ökad arbetsbelastning och ökade kostnader för familjerätten.

Bakgrund

Ny lagstiftning och nya föreskrifter har trätt i kraft inom de familjerättsliga områdena adoption samt faderskap och föräldraskap. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har också tagit fram nya allmänna råd och vägledningar. Detta har medfört ett behov av att revidera Stockholms stads riktlinjer så att de överensstämmer med det aktuella regelverket. Ett förslag till nya riktlinjer har tagits fram av socialförvaltningen. Skarpnäcks stadsdelsnämnd har fått förslaget på remiss från kommunstyrelsen. Remissen har även skickats till stadsledningskontoret, Enskede-Årsta-Vantörs, Farsta, Hässelby-Vällingby, Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnder samt

några intresseorganisationer. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 23 april men förvaltningen har begärt och beviljats anstånd till den 24 april.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjestöd och har behandlats i pensionärsrådet och i förvaltningsgruppen 2020-04-16.

Ärendet

Nya adoptionsregler trädde i kraft under 2018. Två viktiga syften med den nya lagstiftningen var att barnets bästa skulle få större genomslag i adoptionsprocessen och att sammanboende par skulle få möjlighet att adoptera på samma sätt som gifta par. Därför har ett nytt kapitel om adoption lagts till i föräldrabalken, liksom en ny lag om adoption i internationella situationer.

Under 2019 ändrades även lagstiftningen om faderskap och föräldraskap, och nya regler infördes om barn som kommit till genom assisterad befruktning av ensamstående kvinna, utredning och fastställande av faderskap vid ändrad könstillhörighet, utredning och fastställande av föräldraskap och utredning och fastställande av faderskap om barnet har sin hemvist utomlands.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har tagit fram nya allmänna råd och vägledningar, bland annat rörande riskbedömningar i vårdnads-, boende- och umgängesutredningar.

De nya riktlinjer för familjerätten inom Stockholms stad som nu föreslås har uppdaterats enligt dessa nya regelverk och rekommendationer. De föreslagna riktlinjerna ska ersätta tre olika nu gällande riktlinjer inom det familjerättsliga området i staden: riktlinjer för adoption, riktlinjer för utredning av faderskap samt riktlinjer för vårdnad, boende, umgänge och namn. Detta bedöms förenkla och skapa en mer sammanhållen bild av familjerättens ansvarsområden.

Synpunkter och förslag

Familjerätten vid Skarpnäcks stadsdelsförvaltning bedrivs i samverkan med stadsdelsförvaltningen i Enskede-Årsta-Vantör. Det är Enskede-Årsta-Vantör som ansvarar för verksamheten och förvaltningen har därför tagit del av deras remissvar. Förvaltningen instämmer i Enskede-Årsta-Vantörs synpunkter, att de nya riktlinjerna är välskrivna, skapar tydlighet och det är positivt att riktlinjerna är sammanställda i ett dokument.

Vid fastställande av faderskap om barnet har sin hemvist utomlands har familjerätten fått utökad möjlighet att medverka vid fastställande av faderskap. Detta kan komma att innebära att familjerätten får ökad arbetsbelastning och ökade kostnader för DNA-prover och tolkavgifter.

I de nya riktlinjerna framgår att det ska vara socialtjänstsekretess som gäller vid frivilliga samarbetsamtal, inte familjerådgivningssekretess. Det finns ett beslut från Justitieombudsmannen (JO) som berör vilken sekretess som ska råda och där framkommer det att det beror på samtalens karaktär. Enligt Socialstyrelsen är det familjerådgivningssekretess som ska gälla som huvudregel. I Stockholms stad är detta otydligt idag och olika förvaltningar gör på olika sätt. Det är därför viktigt att säkerställa att de nya riktlinjerna tillämpas på samma sätt i hela staden.

Maria Mathiasson Laxvik
Stadsdelsdirektör

Hanna Jakhammer
Avdelningschef

Bilagor

1. Nya riktlinjer för familjerätten, Socialförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Riktlinjer för familjerätt – faderskap och föräldraskap, vårdnad, boende och umgänge samt adoption.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2020-04-07
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2020-04-07